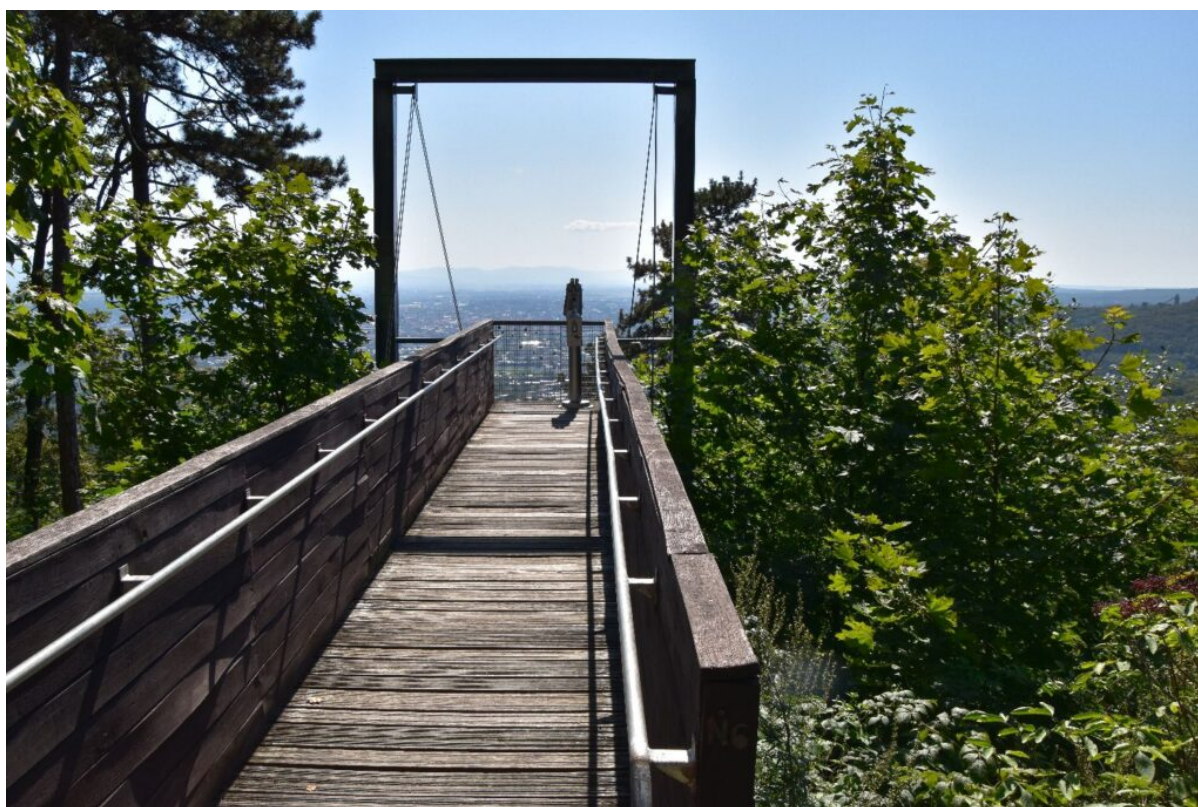

Náučné trasy na Hradovej

Kraj:	Košický
Okres:	Košice I
Geomorfologická jednotka:	Čierna hora
Geologická jednotka:	veporské pásmo
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus MHD Košice, vyhliadková veža a pešo lesom východným smerom po žltej turistickej značke 400 m
Východisko:	Košice, turistické rázcestie na žltej značke nad zastávkou MHD Košice, vyhliadková veža
Trasa:	Košice, Hradová: lesnými chodníkmi po hrebeni Hradovej (466 m n. m.), dlhom asi 600 m, s rozhľadňou Hradová a Košickým hradom
Dĺžka, prevýšenie:	Trasa (a) Zvieratká a les 0,6 km Trasa (b) Človek a les 0,4 km Trasa (c) Lesné dreviny 0,4 km Trasa (d) Z histórie Košického hradu 0,4 km minimálne prevýšenia
Čas prechodu:	každá trasa po 30 min
Počet zastávok:	Trasa (a) Zvieratká a les 8 Trasa (b) Človek a les 2 Trasa (c) Lesné dreviny 3 Trasa (d) Z histórie Košického hradu 6

Náročnosť:	nenáročné trasy
------------	-----------------

Zameranie trás: prírodovedné, lesnícke, historické

Typ trás: samoobslužné, líniové (tvoriace okruh/-y), obojsmerné, pešie, celoročné

Nadväznosť na turistickú značku: Čiastočne sú trasy súbežné so žltou turistickou značkou.

Rok otvorenia: 1991; 20?? redizajn na štyri trasy

Aktuálny stav: Náučný chodník je v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je; leták na stránke Mestských lesov Košice > .PDF

Kontakt: Mestské lesy Košice, a. s., Južná trieda 11, 040 01 Košice, tel. 055 / 6770 015

Poznámky: (1) Navzájom sa prelínajúce štyri krátke trasy s panelmi rôzneho prevedenia a vzhľadu sú inštalované v priestore zaniknutého náučného chodníka z 90. rokov 20. storočia. (2) V území náučných trás na Hradovej stojí viacero s nimi nesúvisiacich informačných tabúl rôznych subjektov.

Využitelnosť pre školy

Náučné trasy sú vhodné pre terénne vyučovanie či vlastivednú vychádzku alebo aj ako zastávka exkurzie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Hradová (466 m n. m.). Výrazný vrch v juhovýchodnom okraji Čiernej hory asi 5 km na severoseverozápad od centra Košíc v rámci mestskej časti Košice-Sever, strmým severovýchodným svahom spadajúci do doliny Hornádu. V rokoch 1920 - 1948 sa nazýval Hrbek. Južnú časť masívu budujú triasové dolomity, západné svahy kremence. Na severovýchodnom svahu dolomity k severu prechádzajú do permských arkózových metadrob, zlepcov a bridlíc, severnejšie vystriedaných biotitickými granodioritmi, od polovice 20. storočia ťaženými v rozsiahlom etážovom kameňolome. Zalesnená úzka vrcholová oblasť s horským charakterom je vďaka vybavenosti, atraktivite prírodného prostredia a dostupnosti MHD jednou z početných frekventovaných prímestských rekreačných lokalít mesta. V území sa nachádzajú zvyšky Košického hradu (heslo nižšie), rozhľadňa (heslo nižšie), infocentrum, občerstvenie, náučné trasy a mnoho lesných chodníkov pre turistov či bežcov.

Vyhliadková veža Hradová. Rozhľadňa, 21,5 m vysoká, vybudovaná v roku 1987 na vrchole Hradovej (466 m n. m.) na juhu Čiernej hory severozápadne nad Košicami. Na jej mieste v rokoch 1909 - 1919 stála drevená, 12 m vysoká Rákocziho rozhľadňa. Súčasná vyhliadková veža má neobvyklú priestorovú oceľovú konštrukciu, doplnenú drevom (podlahy), s tromi vyhliadkovými terasami vo výškach 10,9 m, 13,6 m a 16,3 m. Smerom nahor sa „pôdorys“ veže rozširuje, vrchná plošina je krytá strechou. Verejnosti je veža prístupná sezónne v otváracích hodinách za poplatok (viac info na stránke Mestských lesov Košice).

Košický hrad. Nevelké zvyšky pôvodne rozsiahleho, nikdy nedostavaného hradu v severovýchodnom svahu hrebeňa vrchu Hradová v juhovýchodnom okraji Čiernej hory severozápadne od Košíc. Bol vybudovaný ako pevnosť buď v súvisie s vpádom Mongolov do Uhorska v roku 1241 alebo počas sporov medzi palatínom Omodejom Abom a kráľom Karolom Robertom z Anjou na začiatku 14. storočia, kedy

si ho tu (na cudzom území) začal Omodej stavať, aby mohol kontrolovať Košice. Košice sa však pridali na stranu kráľa, ktorý nedostavaný hrad daroval Drugethovcom; neskôr sa hrad stal majetkom Bubekovcov. V roku 1430 hrad získali Košice, no prestali sa oň starať, a tak spustol, zanikol a jeho murivo i okolie sa stalo pre obyvateľstvo zdrojom stavebného kameňa. Na severozápadnej strane zachovanú časť opevnenia tvoria zvyšky okrúhlejšej veže a trojuholníkovej bašty s nadväzujúcim, asi 100 m dlhým múrom. Hradný areál, zakonzervovaný a upravený v rámci projektu Košice - Európske hlavné mesto kultúry 2013, je verejnosti voľne prístupný.

Lesopark mesta Košice. Prímestské rekreačné lesy pre mesto Košice v rámci Čiernej hory, Volovských vrchov a Košickej kotliny. Je budovaný od roku 1960. Do tohto územia spadajú turistické centrá: Čermelské údolie, Bankov, Alpinka, Jahodná, vyhladková veža Hradová, areál nad Kavečanmi až po Prednú Holicu, okolie Ružína, Zelený dvor, Furča a lesy nad Sídľiskom Ťahanovce. Územím lesoparku vedie viacero náučných chodníkov.

Prírodná pamiatka Kavečianska stráň > Náučný chodník Kavečany - Hrešná

Čierna hora. Nevelké, prevažne zalesnené pohorie na východnom Slovensku, najvýchodnejší geomorfologický celok Slovenského rudohoria, zhruba medzi Jaklovcami, Košicami, Drienovskou Novou Vsou a Hrabkovom. Na juhozápade susedí s Volovskými vrchmi, na východe s Košickou kotlinou, na severovýchode so Šarišskou vrchovinou a na západe má krátke hranice s Braniskom a Hornádskou kotlinou. Budujú ho prevažne kryštalické horniny (pararuly, svory, granitoidy), na ktorých je monotónny hladko modelovaný reliéf. Na kremencoch, vápencoch a dolomitoch v južnej a severnej časti pohoria je reliéf akcentovanejší, pričom najmä pozdĺž Hornádu, ktorý ho preteká naprieč hlbokým údolím, sa vyskytujú výrazné vrchy so skalnatými útvarmi a pestrými biocenózami (Sivec, Holica). Lokálne sa vyskytujú aj paleogénne zlepenca a brekcie. Prevažuje silno členitý hornatinový reliéf s výskytom širokých chrbtov až plošín, najvyšším je vrch Roháčka (1 029 m n. m.) na severozápadnom konci pohoria severne od Margecian, pri ktorých do Hornádu - v mieste jeho vzdutia priehradou v rámci sústavy vodných diel Ružín I a Ružín II - ústi Hnilec. Súbežne s Hornádom pohorie križuje dvojkoľajná železničná trať Žilina - Košice.

Názvy informačných panelov

Trasa (a) Zvieratká a les

Trasa (b) Človek a les

1. Kam s nimi
2. Vypálená tráva - spálenisko ľudských citov

Trasa (c) Lesné dreviny

1. Stromy (*Arbor*) [čerešňa vtáčia, javor mliečny, dub zimný, lipa malolistá]
2. Stromy (*Arbor*) [buk lesný, hrab obyčajný, javor poľný, borovica čierna]
3. Kry (*Frutex*)

Trasa (d) Z histórie Košického hradu

1. Košický hrad
2. Opevnenie
3. Veže
4. Košická kotlina v období včasného stredoveku
5. Stredoveké Košice

6. Hradisko gávskej kultúry na Hradovej

Informačné panely v teréne nie sú označené názvami náučných trás ani nie sú číslované.

